

BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR

70 Barabara ya Chukwani,
Buyu
70490 Mjini Magharibi,
S. L. P 902 Chukwani,

Simu: +255 24 224 2000
Nukushi: +255 24 224 2000
info@zanzibarassembly.go.tz
www.zanzibarassembly.go.tz

HOTUBA YA MAONI YA KAMATI YA KUSIMAMIA OFISI ZA VIONGOZI WAKUU WA KITAIFA JUU YA UWASILISHWAJI WA TAARIFA YA HALI YA DAWA ZA KULEVYA ZANZIBAR KWA MWAKA 2022/2023

Mheshimiwa Spika; awali ya yote napenda kutumia fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu, Muumba mbingu na ardhi, kwa kutujaalia afya njema, taufiki na kutuwezesha kukutana hapa leo hii kwa ajili ya kuendeleza majukumu yetu muhimu ya kuishauri Serikali pamoja na kuwawakilisha wananchi wa Zanzibar katika chombo hiki muhimu cha kitaifa.

Mheshimiwa Spika; aidha, natumia fursa hii kukushukuru wewe binafsi kwa kunipa nafasi ya kuwasilisha mbele ya Baraza lako tukufu hotuba ya maoni ya Kamati ya Kusimamia Ofisi za Viongozi Wakuu wa Kitaifa juu ya uwasilishwaji wa Taarifa ya Hali ya Dawa za Kulevya Zanzibar.

Mheshimiwa Spika; vile vile, sina budi kumshukuru Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Kwanza wa Rais kwa kuwasilisha mbele ya Baraza lako Tukufu Taarifa ya Hali ya Dawa za kulevya kwa mwaka 2022 na 2023, ikiwa ni miaka miwili toka kuanza utekelezaji wa Sheria mpya iliyoanzisha Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevya Zanzibar Sheria Nam. 8 ya mwaka 2021.

Mheshimiwa Spika; kipekee, napenda kutoa shukurani za dhati kwa Wajumbe na Makatibu wa Kamati ya Kusimamia Ofisi za Viongozi

Wakuu wa Kitaifa kwa mashirikiano yao makubwa yanayoendelea katika Kamati hii yenyewe kuonesha ufanisi mkubwa katika kutimiza wajibu wao ndani ya chombo hiki kitukufu katika nchi yetu ya Zanzibar.

Mheshimiwa Spika, naomba niwatambue Wajumbe wa Kamati hii kama ifuatavyo:

1. Mhe. Machano Othman Said	-	Mwenyekiti
2. Mhe.Maryam Thani Juma	-	M/Mwenyekiti
3. Mhe.Abdalla Abass Wadi	-	Mjumbe
4. Mhe.Mussa Foum Mussa	-	Mjumbe
5. Mhe. Haji Shaaban Waziri	-	Mjumbe
6. Mhe: Zaina Abdalla Salum	-	Mjumbe
7. Mhe.Panya Ali Abdalla	-	Mjumbe
8. Mhe. Suleiman Haroub Suleiman	-	Mjumbe
9. Ndugu Ali Alawy Ali	-	Katibu
10. Ndugu Mwanaisha Mohammed Kheir	-	Katibu
11. Ndugu Shawana Mohammed Haji	-	Katibu
12. Ndugu Amina Abeid Hemed	-	Mkalimani

Mheshimiwa Spika; kadhalika, nichukue fursa hii kuwapongeza kwa dhati viongozi na watendaji wote wa Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevyta, Unguja na Pemba wakiongozwa na

Kamishna Mkuu Kanal Burhan Zuberi Nassor kwa namna wanavyoweza kuendeleza juhudhi za kudhibiti Usafirishaji, Usambazaji na Utumiaji wa Dawa za kulevyaa nchini. Ni jambo la faraja kuona hadi sasa Zanzibar imebainika haizalishi dawa za kulevyaa isipokua imethhibitika kwamba Dawa zote zinazokamatwa katika maeneo yote ya visiwa hivi zinatoka nje ya Zanzibar.

Mheshimiwa Spika; wakati Kamati ikipitia taarifa hii imepata wasiwasi mkubwa kuona kwamba kuna ongezeko kubwa la matumizi ya dawa za kulevyaa yanayoendelea kuripotiwa na Shirika la UNODC ambayo husababisha madhara ya kiafya kwa watumiaji na jamii ambayo huchangia ongezeko la maambukizi ya virusi vya UKIMWI, magonjwa ya afya ya akili na homa ya ini B na C. Hivyo, kamati inaishauri Mamlaka kujenga mashirikiano na Tume ya Ukimwi na Wizara ya Afya ili kuhakikisha kwa pamoja wanapiga vita maambukizi ya maradhi haya kwa waathirika wa dawa za kulevyaa.

Mheshimiwa Spika; kwa mujibu wa taarifa hii nchi za Mashariki ya Kati na Kusini Magharibi mwa Asia, kumekuwa na ongezeko la matumizi ya dawa zenye tiba asili ya kulevyaa zinazotumika kutibu maradhi mbali mbali, bila kufuata ushauri wa daktari. Kamati inashauri Serikali kuongeza ushirikiano na vyombo vya udhibiti vya Ulinzi na Usalama, UK border force, FIU na wananchi kwa ujumla ili kuhakikisha dawa hizi hazifiki nchini kwa namna yoyote ile ikiwemo matumizi ya tiba ya kawaida.

Mheshimiwa Spika; sambamba na hili Kamati inaiomba Serikali kuweka ulinzi wa kutosha kwenye njia za bandari kuu, bandari bubu na viwanja vya ndege ili kuondosha mianya ya uingizwaji wa dawa mpya za kulevyaa NPS zinazotengenezwa kwa kuiga kemikali ziliopo kwenye dawa za

kulevyta zinazodhibitiwa kimataifa kama vile bangi, heroin, mirungi na kokeni zinazosababisha tatizo la kiafya na kuongeza tishio la usalama kwa jamii.

Mheshimiwa Spika; vilevile, Kamati inapenda kutoa tahadhari juu ya dawa zenye asili ya Tramadol kuweka udhibiti wa matumizi ya dawa hizo baada ya kubainika kuwa na madhara katika afya ya mwanadamu endapo zitatumika zaidi ya matumizi ya kawaida.

Mheshimiwa Spika; katika sura ya Nne inayozungumzia Kupunguza uhitaji wa Matumizi ya Dawa za Kulevyta. Kamati inaipongeza Mamlaka kwa kushirikiana na wadau kwenye utoaji wa elimu kuitia vyombo vya habari, vyombo vya ulinzi na usalama, machapisho na maadhimisho mbali mbali ya kitaifa. Ili jamii isijihusishe na matumizi ya dawa hizo, kamati inasisitiza elimu zaidi iendelee kutolewa kwa vijana wetu kuitia sehemu za mikusanyiko na shughuli za kijamii juu ya madhara yanayopatikana kuitia matumizi ya dawa haramu za kulevyta.

Mheshimiwa Spika; Kamati inatoa pongozi kwa Mamlaka kuweza kuanzisha Tiba kwa Waraibu wa Dawa za kulevyta na Marekebisho ya Tabia katika kituo kilichopo Kidimni. Ni jambo la kuridhisha kuona hadi tunapitia taarifa hii, jumla ya waraibu 300 walipokelewa na kunufaika na tiba hiyo. Aidha, kutokana na Serikali kuitia fedha za ahueni ya UVIKO 19 imeendelea kufadhili mafunzo ya stadi za kazi kwa waraibu wanaopata nafuu katika kituo hicho. Kamati inasisitiza Serikali kuendeleza mafunzo ya kazi za mikono ili kuwajengea uwezo wa kujitegemea wanapomaliza huduma ya matibabu sambamba na kuanzisha kituo kama hichi kwa upande wa Pemba.

Mheshimiwa Spika, kamati imefarijika sana kuona Mamlaka imekamata jumla ya kesi 498 za watuhumiwa wa dawa za kulevyta na kufanikiwa kutia hatiani kesi 26 zenyet watuhumiwa 27 ambazo Mahakama imewapa adhabu mbali mbali hadi kutumikia kifungo cha maisha. Hata hivyo, inashauriwa wananchi wasichoke kwenda kutoa ushahidi wa mashauri yanayohusiana na dawa za kulevyta Mahakamani kila wanapohitajika, kufanya hivyo kutasaidia watuhumiwa wengi kuwatia hatiani na kupunguza tatizo hili kuendelea.

Mheshimiwa Spika; kadhalika, Kamati inawaomba wananchi kuendeleza masharikiano ya mapambano dhidi ya uhalifu wa dawa za kulevyta kwa kuitumia huduma ya mawasiliano ya simu ya utoaji taarifa zinazohusu biashara hii haramu kwa namba 0774 - 33 33 00 ili lengo lililokusudiwa liweze kufikiwa pamoja na kuwataka wanajamii kuachana na muhali ambao utawarudisha nyuma kufichua na kutoa taarifa za wahalifu.

Mheshimiwa Spika; mwisho kabisa, napenda niseme kuwa mapambano ya udhibiti wa matumizi, uuzaaji na uingizaji wa dawa za kulevyta ubaki historia ni vyema Serikali ikazifanyia kazi changamoto kuu za Mamlaka ikiwemo ukosefu wa vifaa vya kisasa vya kiuchunguzi na vifaa vya kufanya operesheni, kuharakisha marekebisho ya Sheria ya Mamlaka ya Kudhibiti na Kupambana na Dawa za Kulevyta, Sheria Nam. 8 ya 2021 kwa vifungu vinavyosababisha watuhumiwa kuachiwa huru, kutofanyiwa taratibu za kutaifisha vyombo vinavyokamata na dawa na kutiliwa fedha za kutosha za uwendeshaji wa Mamlaka. kufanya hivyo, kutasaidia Mamlaka kufanya kazi kwa weledi na ustadi mkubwa na lengo la Zanzibar bila dawa za kulevyta litapatikana.

Mheshimiwa Spika; kwa kumalizia, naomba kuwashukuru kwa dhati Wajumbe wa Baraza lako Tukufu kwa kunisikiliza kwa umakini wakati wote nilipokuwa nikiwasilisha hotuba hii ya maoni ya maoni ya Kamati yetu.

Mheshimiwa Spika;   **Naomba Kuwasilisha.**

(Machano Othman Said)

Mwenyekiti,

**Kamati ya Kudumu ya Kusimamia Ofisi za
Viongozi Wakuu wa Kitaifa
BARAZA LA WAWAKILISHI,
ZANZIBAR**